

Siams Vade fugle.

III. Charadriidae (Tringinae).¹⁾

Af A. JØRGENSEN.

(With a Summary in English: The Waders of Siam.

III. Charadriidae (Tringinae).²⁾

Tringinae (Klirer og slægtninge).

Actitis hypoleucos (L.).

6 ♂♂. ⁵/₉, ⁶/₉, ³⁰/₉, ²⁶/₁, ²⁰/₃, ²²/₄. Bangkok omegn og Lacon.

V. 102—112. N. 23—25. T. 22—25.

9 ♀♀. ⁵/₉, ⁶/₉, ²⁹/₉, ⁷/₁₀, ²⁹/₁₀, ²⁵/₁, ⁶/₂. Bangkok, Meklong, Lacon.

V. 106—113. N. 23,5—28. T. 23—26.

1 ♂ ad., ²²/₄ 1924, Bangkok, er i frisk sommerdragt. 2 ♂♂ og 2 ♀♀ (september og oktober) er unge fugle. De øvrige er i vinterdragter; ryggen er her nærmest ensfarvet grå, hos flere dog med mere eller mindre tydelige tværbånd; hos en enkelt, ♂, ⁵/₉ 1924, er hele rygsiden, skulderfjerene og vingedækfjerene stærkt og regelmæssigt tæt tværbåndede som i den unge fugls dragt; dog er overhovede og baghals uden bånd, ensfarvede. Håndsvingfjerene er i fældning; de 5 yderste svingfjer i hver vinge er gamle, falmene og slidte; de inderste er nyfældede, mørke og friske, den 6. er endnu ikke helt udvokset. Da den unge fugl ikke skifter svingfjer på så tidligt et tidspunkt (ikke før det følgende år), medens de gamle fugle normalt har svingfjersfældning i løbet af efteråret, må det være en gammel fugl trods den påfaldende dragttegning. Svingfjersfældning ses på andre fra september, hvor 4. og 5. yderste svingfjer endnu er bevarede, medens de indre er skiftede, samt på 1 i ren vinterdragt fra ²⁶/₁, hvor de 4 yderste er gamle og bevarede, medens den skiftede 5. fjer endnu ikke er helt udvokset, og på en fra ⁶/₂, hvor de to yderste i hver vinge er bevarede, 3. er fornyet, men ikke fuldt udvokset, alle de andre indre skiftede.

1) Tidligere dele af afhandlingen fandtes i Dansk Orn. For. Tidsskr. 43, 1949, p. 60—80, & p. 150—162.

2) The English Summary will appear at the conclusion of "The Waders of Siam" no. IV, to be published in the fourth issue of Dansk Orn. For. Tidsskr. 43, 1949.

Fra Australien, hvor arten er vintergæst, er opført *Actitis empusa* Gould 1847. Der angives: "Closely allied to *A. hypoleucos* but smaller" (cit. hos MATHEWS, 1913—14, 3, p. 219). MATHEWS fremhæver (efter GRAY 1843), at hvis australske fugle kan udskilles som særlig form, må LATHAM's navn *Tringa aurita* 1801 bruges; det er baseret på en fugl i WATLING-tegnningerne samlet ved Sydney i New South Wales.

HARTERT angiver (1910—22, 2, p. 1624): "Ostasiatische und europäische Flussuferläufer zeigen keinen konstanten Unterschied. Mir lagen über 400 Exemplare zur Untersuchung vor."

I min samling er målt følgende fra Danmark:

8 ♂♂.	V. 106—109.	N. 23—26.	T. 23,5—25.
9 ♀♀.	" 107—118.	" 23—27.	" 23—26.

Fra Ceylon, Assam, Selangor, Borneo, Sunda-Øer:

5 ♂♂.	V. 105—112.	N. 24,5—26.	T. 24—25.
7 ♀♀.	" 105—110.	" 24—27.	" 24—26.

Ved sammenligning med målene for den foran nævnte siamesiske række kan da siges, at kun for hunnernes vedkommende synes vingemålene at ligge lidt lavere for de asiatiske eksemplarer end for de europæiske. Og en enkelt urigtig kønsbestemmelse ved ydergrænserne indenfor en målrække kan gøre bedømmelsen af denne usikker; en sådan mulighed vil altid være at tage i betragtning ved skind, som man ikke selv har seceret. HARTERT's ovenfor gengivne udtalelse, der er støttet på et meget stort materiale, vil sikkert forblive uantastet.

Arten må antages at være en almindelig gæst i Siam. DEIGNAN (1945, p. 124): "This is a very common visitor throughout the North."

På Malakkahalvøen forekommer den efter ROBINSON & CHASEN (1927—39, 3, p. 154—155): "Throughout its whole length and on all the islands." . . . "This little sandpiper may be seen on the edges of streams and stretches of open water, along the banks of rivers and on the seashore, and on the mud-flats, through nearly every month of the year, certainly from August to April, though of course it is much commoner in the winter months."

Tringa glareola L.

17 ♂♂, alle fra omegnen af Bangkok og en enkelt fra Meklong.
16 ♀♀, omegn af Bangkok, Meklong, Lacon.

Af disse er ♂, $17/8$ 1924 og ♀, $7/8$ 1924, begge Bangkok, i slidt sommerdragt, men endnu uden nye vinterdragtsfjer. ♂, $27/9$ 1924 og ♂, $6/10$ 1924, begge Bangkok, er i den unge fugls dragt; nogle stykker fra september-oktober er gamle i vinterdragt med flere eller færre bevarede fjer på ryggen af sommerdragten; resten er i ren vinterdragt fra december, januar og februar.

Mål: ♂♂. V. 116—131. N. 26—31. T. 35—41.
 ♀♀. " 117—133. " 27—33. " 35—41.

Endvidere foreligger i vinterdragt ♂ fra Selangor og ♀ fra Perak på Malakkahalvøens vestside, begge fra december (fra Raffles' Museum, Singapore).

MATHEWS anfører (1913—14, 3, p. 232): "The Eastern form of this species is smaller and paler"; der benyttes betegnelsen *Rhyacophilus glareola affinis* (Horsf. 1821); senere, i 1916, anfører han formen som *Rh. glareola picturata*.

Om den fra Siam foreliggende række skulde repræsentere en mindre og blegere form, kan ikke ses af mit materiale. En sammenligning med nogle få danske skind i frisk sommerdragt og ung fugls dragt lader sig ikke med noget sikkert resultat foretage med de siamesiske, der overvejende er i vinterdragt.

Arten er blandt de almindeligste vadere på Malakkahalvøen (ROBINSON & CHASEN); det samme synes at være tilfældet i Siam, at dømme efter de talrige indsamlede stykker.

AAGAARD angiver (1930, p. 202): "The Wood-Sandpiper or Snipper, as I think it is called by Europeans in Bangkok, is very abundant round Bangkok from September to May. Hundreds of these birds can be seen from the train, where the line is crossing paddy land. They are feeding either single or in small flocks in the ditches along the line, and are often getting so used to the passing trains, that they do not find it necessary to take to wing. In the paddy-fields they are often shot by "would-be" sportsmen, who have had so called "bad luck" with the real Snipes; but they counts to the "couples" just the same."

DEIGNAN (1945, p. 122): "an abundant winter visitor throughout the northern provinces..."

Tringa ochropus L.

♂.	$20/3$	1925.	Bangkok.	V. 139.	N. 35.	T. 34.
♂.	$20/3$	1925.	"	" 136.	" 35.	" 35.
♂.	$9/3$	1929.	Chantaboon.	" 146.	" 33.	" 35,5.

De er i vinterdragt med iblandede nye sommerdragtsfjer, flest hos fuglen fra $\frac{9}{3}$.

Af MATHEWS er opstillet en østlig form, *Tringa ochropus assami*. "The Eastern form differs from the Western in being much paler above and is also slightly larger" (MATHEWS 1913—14, 3, p. 205).

SARUDNY & SMIRNOW angiver i 1918 formen *Helodromas ochropus similis* fra Turkestan (Taschkent). Der angives længere løb og næb (efter citat i HARTERT & STEINBACHER 1932, p. 478).

I egen samling er målt følgende fra Danmark:

6 ♂♂ ad.	V. 132—143.	N. 32—36,5.	T. 32,5—35.
7 ♂♂ juv.	" 133—141.	" 32—39.	" 32,5—36,5.
5 ♀♀ juv.	" 135—138.	" 31—35.	" 32—36.

Sammenholdt med disse mål ses det, at de tre siamesiske skind ikke er en større form. Hannen fra Chantaboon (i det sydøstlige Siam) har ganske vist vinge 3 mm længere end største mål i den danske række. Næb og tarse er hos alle tre ikke større end hos de danske. En farveforskel, tydende på, at de foreliggende asiater er meget blegere end europæerne, kan ikke ses; men der haves fra Danmark ingen eksemplarer fra det tidlige forår; tidligste dato er $\frac{4}{7}$, så fjerdragterne bliver ikke identiske.

GYLDENSTOLPE (1916, p. 145) angiver: "The Green Sandpiper is a common winter visitor to every part of Siam. ... It is found almost in every part of the country where there are marshes and pools and it even occurs on the paddy-fields."

H. G. DEIGNAN (1931, p. 172) angiver fra Chiengmai-regionen: "This species is common from September to March."

ROBINSON & CHASEN anfører den ikke fra Malay Peninsula.

Tringa totanus eurhinus Oberholser og

Tringa totanus terrignotae Meinertzhagen.

Af Rødbenet Klire findes 15 ♂♂ og 8 ♀♀, alle gamle fugle.

Der er i 1900 af OBERHOLSER opstillet racen *Tr. totanus eurhinus* fra Ladak i Nordindien. Den er i farve som den typiske form, men meget større (4 stykker har vingemål 160—170, medens 5 franske eksemplarer har vinge 150—158).

I 1926 har MEINERTZHAGEN betvivlet berettigelsen af *eurhinus*, men opstillet en anden form, *Tr. totanus terrignotae*, der

er kendelig ved, at oversiden i sommerdragt er mere rødlig og blegere end hos den typiske form; undersiden er mindre plettet. I vinterdragt er oversiden lysere og mere grå end hos nominatformen *Tr. totanus totanus*; undersiden mere hvid, med færre og smallere striber; brystets sider mere hvide uden de askebrune afskygninger, som ses hos europæiske fugle; krop-sider kun svagt tværbådede. Vingemål 145—169.

Terra typica: Kuku Nor. Skind i sommerdragt fra Tian-shan, Kuku Nor, Mongoliet, Amur-bugten, Rangoon, Kinas kyst, Labuan, Indien. I vinterdragt fra Kina, Philippinerne, Borneo, Malakkahalvøen, Tenasserim, Siam, Birma, Indien, Beluchistan, Fao, Syd-Kurdistan, Syd-Irak, Aden, Sokotra. (Bull. Brit. Orn. Club. 46, 1926).

I min række fra Siam findes 12 i sommerdragt og 11 i vinterdragt.

Følgende 4 har ren sommerdragt med lys, rødbrun overside:

♂.	$\frac{5}{4}$	1927.	Meklong.	V. 155.	N. 44.	T. 47.	Brystsider rødbrune.
♂.	$\frac{27}{3}$	1927.	"	"	150.	" 40.	" "
♂.	$\frac{27}{3}$	1927.	"	"	155.	" 43.	" 52.
♂.	$\frac{26}{3}$	1927.	"	"	154.	" 44.	" 48.

Disse fire er udprægede *Tr. totanus terrignotae*.

♂. $\frac{7}{6}$ 1927. Bang Hia. V. 152. N. 45. T. 50,5.

Lidt afbleget dragt, dog uden egentligt slid. Ryg svagt tegnet, næsten uden rødbrunt, men ret lys. Brystsiden uden rødbrunt, undersiden meget svagt plettet. Kan rimeligst henføres til *Tr. totanus terrignotae*.

Sommerdragt med mørk overside:

♂. $\frac{19}{4}$ 1927. Bang Hia. V. 164. N. 45. T. 52.

Hele oversiden med overhovede meget mørk i bundfarven; selve tegningen og pletningen kun lidet fremtrædende. Intet spor af rødbrun tone. Brystsider helt uden rødbrunt. Underside middel plettet.

♂. $\frac{20}{4}$ 1927. Bang Hia. V. 158. N. 44. T. 51.

Hele oversiden mørk i bundfarven; pletningen ret svag. Intet spor af rødbrun tone. Brystsider uden rødbrunt. Underside kraftigt plettet.

♂. $\frac{14}{6}$ 1927. Bang Hia. V. 147. N. 44. T. 51.

Hele oversiden meget mørk, iblandet en del slidte vinterdragtsfjer. Sommerfjerene er friske, mørke. Skulderfjer og

navnlig de længste forlængede armsvingfjer ("tertials") med udpræget rødbrune rande. Ellers ingen rødlig tone. Brystsider med tydeligt rødbrunt. Underside stærkt plettet.

♂. $\frac{2}{9}$ 1924. Lacon. V. 156. N. 45. T. 47.

Slidt sommerdragt, meget mørk, iblandet nogle nye vinterdragtsfjer. Intet rødbrunt. Brystsider uden rødbrunt. Underside kraftigt plettet.

♀. $\frac{22}{4}$ 1927. Bang Hia. V. 165. N. 50. T. 53.

Frisk sommerdragt. Hele oversiden mørk. Pletningen kraftig. Antydning af rødbrunt kun på skulderfjer. Brystsider med svagt rødbrunt. Underside svagtplettet.

♀. $\frac{1}{9}$ 1924. Lacon. V. 160. N. 44. T. 50.

Slidt sommerdragt, meget mørk, iblandet en del nye vinterdragtsfjer, der er ret mørke. Intet rødbrunt. Brystsider uden rødbrunt. Underside kraftigt, men smalt plettet.

o. $\frac{8}{9}$ 1924. Lacon. V. 159. N. 44. T. 46.

Slidt sommerdragt i overgang til vinter; flest vinterfjer, der er ret mørke. Intet rødbrunt. Brystsider uden rødbrunt. Undersiden ret kraftigt plettet på ren hvid bund, har bevaret omtrent hele sommerdragten.

De 5 førstnævnte, der er bestemte som *terrignotae*, har de mellemste og store vingedækfjer lysere end hos alle de følgende.

Helhedsindtrykket af sommerdragt:

Overside:

Siamesiske *Tringa totanus* er kun i den rødlig form lysere end en række danske og franske skind, hvormed de er sammenlignede. I den mørke form kan de efter farven næppe adskilles fra europæiske.

Underside:

Alle de foreliggende siamesere i frisk sommerdragt er for de flestes vedkommende noget mindre plettede end mine europæere (nominatformen) i tilsvarende dragt. Men med undtagelse af et enkelt skind fra september har de alle smallere pletter end de europæiske eksemplarer.

Vinterdragt:

♂. $\frac{21}{11}$ 1923.	Lacon.	V. —.	N. 44.	T. 44.
♂. $\frac{25}{11}$ 1923.	"	" 157.	" 43.	" 50.
♂. $\frac{30}{11}$ 1923.	"	" 153.	" 40.	" 44.
♂. $\frac{30}{11}$ 1923.	"	" 155.	" 44.	" 45.

♂.	30/11	1923.	Lacon.	V. 160.	N. 43.	T. 49.
♂.	30/11	1923.	"	" 164.	" 47.	" 50.
♀.	6/9	1924.	"	" 154.	" 45.	" 49.
♀.	30/11	1923.	"	" 159.	" 47.	" 49.
♀.	30/11	1923.	"	" 157.	" 46.	" 49.
♀.	25/1	1924.	Meklong.	" 158.	" 46.	" 50.
♀.	17/6	1927.	Bang Hia.	" 156.	" 43.	" 50.

Skudt midt i juni bærer denne sidste fugl vinterdragt, der overvejende består af friske, nye fjer med enkelte tilbageblevne gamle og faldede. Ny anlagt vinterdragt synes altså her at afløse tilsvarende slidt uden mellemliggende sommerdragt. Måske oversomrende fugl.

I vinterdragt findes endvidere fra lidt sydligere område:

♂.	19/9	1928.	Sadanau Island, Natuna Islands.	V. —.	N. 46.	T. 50.
♀.	12/1	1908.	Tanjong Karang, Selangor.	" 161.	" 44.	" 48.

Disse ligner ganske de siamesiske eksemplarer.

Europæisk sammenligningsmateriale i vinterdragt:

I egen samling findes kun:

♂ ad.	10/9	1923.	Aiguillon-sur-mer, Vendée, Frankrig.	V. 157.	N. 40.	T. 43.
-------	------	-------	--------------------------------------	---------	--------	--------

Udlånt fra LEHN SCHIØLERS samling er tidligere undersøgt:

♂.	Novbr.	1922.	Isle of Man, England.	V. 156.	N. 41.	T. 46.
♂.	12/2	1913.	The Gore Mud, Somerset, England.	" 152.	" 43.	" 46.
♂.	6/3	1918.	Burnham, Somerset, England.			
			Mærket " <i>robusta</i> ".	" 161.	" 42.	" 46.
♀.	13/2	1919.	Burnham on Sea, Somerset, England.	" 155.	" 40.	" 47.
♀.	30/12	1920.	Ross Shire, Skotland.			
			Formentlig " <i>robusta</i> ".	" 163.	" 43.	" 49.
♀.	3/12	1925.	London market, England.			
			Mærket " <i>robusta</i> ".	" 160.	" 47.	" 50.
♀.	3/12	1925.	London market, England.			
			Mærket " <i>robusta</i> ".	" 165.	" 42.	" 49.

Helhedsindtryk af vinterdragt:

Overside:

Den europæiske række repræsenterer den typiske form, *Tr. totanus totanus*, og den islandske form, *Tr. totanus robusta* Schiøler, der overvintret i England. Af eksemplarerne er ♀, 3/12 1925, *Tr. tot. robusta*, den mørkeste af dem alle; den anden ♀ 3/12 1925 er knap så mørk; overensstemmende med den sidste er ♀ fra Skotland og ♂ fra Man; de tre andre engelske atter noget lysere, ganske som fuglen fra Vendée, Frankrig.

De siamesiske skind fra vinter er meget ensartede; de er

alle noget lysere på hele oversiden end de to europæiske former, med lidt mere brunlig tone; lysest af dem alle er ♀^{25/1} 1924, der er mere afbleget; den er udtalt lys brunlig i tonen.

Underside:

Alle de europæiske er mørkere end de siamesiske. Forhals, bryst og bugsider er meget mere plettede, bugsider med tværtegning og grov vatring. Brystets sider er stærkt grå i bundfarven. Kun bugens midte er ren hvid over et mindre parti.

Siamesiske skind:

Hele rækken er meget ensartet. Undersiden betydeligt lysere end hos europæiske. Forhals svagere plettet, som fine skaftstriber. Strube er hos dem alle ren hvid, medens den hos flere europæiske er plettet op til næbet; hos de andre er det hvide parti mindre end hos siameserne. Brystet er hos alle siamesiske meget lysere, med meget svagere og finere pletning end hos nominatformen. Nederste del af brystet og hele bugen ren hvide, bugsider kun med meget svag pletning og hos enkelte med antydning af tværtegning. Nedre haledækfjer gennemgående mindre plettede end hos typisk form.

Oversigt over mål:

Tringa totanus totanus. Sommerdragt.

♂.	Danmark 5, Frankrig 1.	V. 151—157.	N. 39—42.	T. 45—52.
♀.	" 6, " 1.	" 149—162.	" 41—45.	" 47—51.

Vinterdragt.

♂.	England 3, Frankrig 1.	" 152—157.	" 41—43.	" 43—46.
♀.	" 1.	" 155.	" 40.	" 47.

Tringa totanus robusta. Overvintrende i England.

1 ♂.	V. 161.	N. 42.	T. 46.
3 ♀♀.	" 160—165.	" 42—47.	" 49—50.

Tringa totanus terrignotae. Rødlig form. Sommerdragt.

5 ♂♂.	V. 150—155.	N. 40—45.	T. 46—52.
-------	-------------	-----------	-----------

Tringa totanus eurhinus. Mørk form. Sommerdragt.

4 ♂♂.	V. 147—164.	N. 44—45.	T. 47—52.
2 ♀♀.	" 160—165.	" 44—50.	" 50—53.
1 ○.	" 159.	" 44.	" 46.

T. t. terrignotae og *eurhinus*. Vinterdragt.

7 ♂♂.	V. 153—164.	N. 40—47.	T. 44—50.
7 ♀♀.	" 154—161.	" 43—47.	" 49—50.

Eksemplarer fra Selangor og Natuna Islands medregnede.

Der kan da siges på grundlag af det undersøgte materiale, at i Siam forekommer den østasiatiske *Tringa totanus terrignotae* i veludprægede stykker. Endvidere i sommerdragt fugle, der ikke vel kan bringes ind under denne form, da farven ikke passer. Nogle af dem har stort vingemål og kan derfor meget vel henføres til den centralasiatiske *Tringa totanus eurhinus*, hvis denne race opretholdes.

I vinterdragterne kan begge asiatiske racer påpeges, og i hvert fald svarer intet af skindene i denne række til den europæiske form (samt *robusta*), da tegning og farve ved dem alle er tilstrækkeligt afvigende til en adskillelse.

Arten synes at være en almindelig vintergæst i Siam.

ROBINSON & CHASEN (1936, 3, p. 147) angiver: "Very common on the mud-flats along the shores of the Straits of Malakka, but much rarer on the sandy beaches of the east coast, from September to March; often in very large flocks, but more usually in small parties of ten or twelve birds. In a few instances it arrives as early as August, staying as late as May. ... Judging from specimens in the Raffles Museum, obtained from Mr. C. J. AAGAARD, the redshank must be quite common in Siam up to at least the middle of June, and it is again not uncommon as early as the second week in August."

DEIGNAN (1945) opfører den ikke fra Nord-Siam.

Tringa erythropus (Pall.).

♀. ²⁵/₄ 1929. Meklong. V. 159. N. 54. T. 56.
♀. ²⁶/₄ 1929. " " 168. " 61. " 54.

Begge fugle har sommerdragten halvt fremme. Europæiske skind i ren vinterdragt i min samling, ♂♀, ²⁷/₁₀ 1926, Vendée, Frankrig, har hele oversiden ensfarvet lys grå, store vingedækfjer og svingfjer af 3. orden ("tertials") med sortegrå tværbånd. Undersiden ren hvid med svage grå pletter og skygger på forhalsen. Hos de to siamesiske eksemplarer er der på oversiden kun få vinterfjer tilbage, noget faldede og brunlige; langt de fleste fjer hører til den nye, friske sommerdragt, mørkt grå med sorte tværpletter og tværbånd. Hele undersiden har i stort omfang nye, sortegrå sommerfjer mellem de hvide vinterfjer, den ene noget mere fremskreden end den anden, så at de mørke fjer danner tætte og brede tværbånd; helhedsindtrykket mørkt.

Målene falder sammen med de tilsvarende på en lille række

europæiske skind og et enkelt stykke fra Hondo, Japan. Geografiske raceforskelle kendes ikke ved denne fugl.

WILLIAMSON har påvist artens forekomst ved Chainat, Central Siam, og ved munden af Chao Phya floden (=: Menam) nær Bangkok. (Journal Nat. Hist. Soc. Siam, 1918, p. 35).

Tringa nebularia (Gunnerus).

8 ♂♂, 5 ♀♀. November, Januar, Marts. Meklong, Lacon, Bandon.

♂♂. V. 185—198. N. 54—60. T. 54—67.

♀♀. " 180—193. " 53—57. " 59—63.

De er alle i vinterdragt; på 7 stykker fra $18\frac{1}{3}$ - $25\frac{2}{3}$ ses endnu ingen fjer af den kommende sommerdragt. Undersiden er ren hvid med sparsomme smalle mørke skaftstriber på siderne af forbrystet.

Fra Danmark haves:

7 ♂♂. V. 176—185. N. 51—59. T. 58—62.

3 ♀♀. " 186—188. " 52—55. " 61—66.

Fra Indien er opført formen *Tr. nebularia glottoides* (Vigors 1831). MATHEWS angiver (1913—14, 3, p. 228): "As in most of these Waders, the Eastern form is lighter in every stage of plumage". I 1915 anvender MATHEWS navnet *Glottis nebularius georgi* (Austr. Av. Rec. 2, p. 126). HARTERT opfører ikke en østlig race.

Mit materiale kan intet oplyse om spørgsmålet om en eventuel lysere østlig form, da de to rækker ikke er i hinanden modsvarende dragter. Vingemålene er større for de siamesiske eksemplarer end for de danske; men i denne sidste række er de fleste i ungfuglens dragt, som ikke er repræsenteret blandt de siamesiske skind, så forsigtighed i bedømmelsen er nødvendig for at undgå forkerte slutninger.

Arten er formentlig jævnlgt forekommende i Siam som overvintrende.

ROBINSON & CHASEN angiver fra Malay Peninsula (1936, 3, p. 152): "... It is by no means so common as the redshank.... Breeding plumage is often partially assumed before the birds leave the Peninsula for the north. Most of our specimens were obtained from October to January. We have no early dates, but an interesting record of a very late adult on 23rd July. Our series from Siam shows that in that country the green-shank arrives by 12th September, is common at the end of March, and stays as late as 9th April." DEIGNAN (1945, p. 122): "The greenshank is a rather uncommon winter visitor in the North...".

Tringa stagnatilis (Bechst.).

♂ ad. 23/11 1923. Lacon.	V. 140. N. 38. T. 52.
♂ ad. 30/8 1924. "	" 135. " 41. " 49.
♀ ad. 24/1 1924. Laad Yai, Meklong.	" 139. " 39. " 52.
♀ ad. 30/8 1927. Meklong.	" 142. " 42. " 55.

Hunnen fra 30/3 er i fuldt udviklet, frisk anlagt sommerdragt. Hele oversiden er på grå bund stærkt plettet, idet overhoved, baghals og forryg har store sorte midterpletter på alle fjer. På skulderfjer, inderste store vingedækfjer og på de forlængede inderste armsvingfjer ("tertials") danner pletterne flere tætstillede tværbånd på hver fjer. Den grå bundfarve har på de lange fjer en svagt rødlig tone. Ryggens midterparti, bagryg og overgump er ren hvid; øvre haledækfjer hvide med sorte tværbånd. Undersiden er hvid med sortegrå, mindre pletter på forhals og overbryst, mest udtalt på siderne, strækkende sig som tværgående pilpletter ned langs bugsiderne. Bryst- og bugmidte hvid.

Fuglene fra 23/11 og 24/1 er i ren vinterdragt. Hele oversiden ensfarvet lys grå med hvide fjersømme; underside ren hvid uden pletter eller mørkere Skygger på hals og brystsider.

Hannen fra 30/8 er i frisk vinterdragt med fåtallige bevarede slidte sommerdragtsfjer; Helhedsindtrykket er for oversiden overvejende vinter; alle de lysegrå fjer med tydelige hvide randsømme. Brystet er endnu en del mørktplettet med skarp tegning. De fire yderste svingfjer i hver vinge er bevarede fra sommerdragten, ret slidte, de andre, inderste, er skiftede, fornyede.

Næb og fødder er hos denne art meget slanke og spinkle. På originaletiketter er anført:

♂. 30/8: Bill black. Legs greyish yellow. ♂. 23/11: Bill black. Legs yellowish green.

MATHEWS opfører en østlig form af arten, *Iliornis stagnatilis horsfieldii* (Sykes) og giver (1913—14, 3, p. 201) følgende beskrivelse: "Eastern specimens in summer plumage are certainly lighter on the upper-surface, the black markings being less noticeable, while the spotting on the breast and flanks is not so bold; they are probably slightly larger as Radde suggested". Senere, 1914, anvender forfatteren benævnelsen *Iliornis stagnatilis addenda* (Austr. Av. Rec. 2, p. 126). HARTERT anerkender ikke racen.

Mit sparsomme materiale giver ingen mulighed for at skønne om forekomsten af en lysere, østlig race. En gammel udfarvet fugl uden kønsbestemmelse fra Sarpa ved Volga, Sydrusland, fra maj måned er i fuld sommerdragt, der for oversidens vedkommende er lidt mørkere end sommerdragtsfuglen fra $30/3$ fra Meklong. Men dette skyldes, at det europæiske skind er lidt slidt på oversiden, så at de mørke fjercentreter syner mere, medens fjerene hos det tilsvarende siamesiske eksemplar er friskere, med brede, ikke slidte rande, der gør helhedsbilledet noget lysere; det tillader derfor ingen slutning i dette spørgsmål.

Arten synes at forekomme ret hyppigt i Siam, ankommende i august, overvintrende, og forblivende i landet i marts og formentlig ind i april, til sommerdragten er anlagt fuldtud. Raffles Museum i Singapore har en ♀ i sommerdragt fra Koh Lak i Sydvest-Siam, samlet 4. april 1919 (ROBINSON & CHASEN). Nævnes ikke af DEIGNAN fra Nord-Siam.

Tringa guttifer (Nordm.).

Af denne lidet kendte art har jeg modtaget ialt 5 skind:

♂ ad. $12/3$	1922.	Bandon.	Sommerdragt.	V. 171.	N. 54.	T. 44.
♂ ad. $26/4$	1929.	Meklong.	Vinterdragt.	„ 165.	„ 54.	„ 44.
♀ ad. $21/3$	1924.	Lacon.	Sommerdragt.	„ 182.	„ 54.	„ 44.
♀ ad. $21/3$	1924.	„	„	„ 181.	„ 54.	„ 44.
♀ ad. $29/3$	1927.	Meklong.	„	„ 180.	„ 57.	„ 47.

Arten har samme størrelse som *Tr. nebularia*, men er dog på mange punkter meget forskellig fra denne. Fødderne har spændehud ved basis mellem alle tre fortæer, medens *Tr. nebularia* kun har det mellem mellemtå og ydertå; der har på dette grundlag været opstillet slægten *Pseudototanus* for *guttifer*. Det mest karakteristiske er den korte mellemfod, der efter anførte mål på 5 stykker viser sig at være 10 mm kortere end næbet; hos *Tr. nebularia* er mellemfoden i reglen adskillige mm længere end næbet, indtil 14 mm, som oftest 4—8; i ét tilfælde blandt mit materiale er begge mål ens (58—58) og i ét tilfælde er tarsen 2 mm kortere end næbet (siamesisk skind fra Lacon, men ellers udpræget *nebularia*); *Tringa guttifer* må derfor se ret kortbenet ud, når den ses i levende tilstand. Næbet har, set i profil, samme let opadbøjede form som hos *Tr. nebularia*

og ligner ganske dennes; set fra oven er det derimod meget forskelligt, rundt og tykt helt ud mod spidsen ("trindt"), medens *Tr. nebularia* har næbet tydeligt sammentrykt fra side til side, så det virker betydeligt smallere. Forskellen er meget iøjnefaldende på de to næb set ovenfra.

I sommerdragt er den på oversiden meget afvigende fra *Tr. nebularia*. Overhovedet er lysegråt med fine mørke skaftstriber. Ryg og skulderfjer mangler *Tr. nebularias* sorte længdetegninger; fjerene er sortegrå med brede lysegrå rande og hvid endesøm; de forlængede armsvingfjer ("tertials") matsorte med hvide rækkestiliede randpletter; de får herved en overfladisk lighed med de tilsvarende partier på strandhjejlen, *Squatarola squatarola*. Vingens underside er renhvid, medens den hos *Tr. nebularia* er stærkt sortegråt plettet på alle dækfjerene.

I vinterdragt er den på hele oversiden meget lyst grå med hvide fjersømme; skaftstriberne på fjerene er meget svage, linieformede; foran de hvide fjersømme mangler fuldstændigt de mørke anteapikale buer og mørke tværpletter langs fjerene, der er karakteristiske for *Tr. nebularia*. Undersiden ren hvid. Hale hvid med svage mørke skygger, ikke regelmæssigt tværbåndet som hos den forrige.

Som yngleområde er angivet Tibet (STUART BAKER); J. L. PETERS (1934, 2) finder dog ikke dette bekræftet. Truffet i maj på Bering Ø, i juni på Sachalin, i august Ochotske Hav, Nord-Sachalin og Chankasø i Ussurien. (HARTERT & STEINBACHER 1932, p. 478). Er som vintergæst i Siam næppe saa sjælden en art som tidligere antaget; vil sikkert i levende live let overses eller antages for *Tr. nebularia*.

Xenus cinereus (Güld.).

6 ♂♂. $\frac{3}{9}$ 1924. $\frac{30}{10}$, $\frac{30}{10}$, $\frac{5}{11}$, $\frac{7}{11}$, $\frac{8}{11}$ 1927. Lacon og Bang Hia.
V. 128—134. N. 44—51. T. 29—31.

2 ♀♀. $\frac{3}{9}$ 1924. Lacon. $\frac{5}{11}$ 1927. Bang Hia.
V. 125—132. N. 48—50. T. 29—30.

Det er alle gamle fugle; den unge fugls dragt er ikke repræsenteret. Hos de to skind fra Lacon, $\frac{3}{9}$ 1924, har hunnen bevaret sommerdragten i betydelig udstrækning; rygfarven er ved falmning bleven let brunlig i den grå tone; de brede sorte

længdestriber på hver skulder er tydelige. Hannen er i stærkt fremskreden vinterdragt; alle nye rygfjer er rent grå uden brunligt, skaftstriber smalle og fine; rester af de brede sorte skulderstriber ses kun på den ene side. Inderste håndsvinfrjer fornyede, de 5 yderste er gamle, ikke skiftede. Begge fuglene fra $^{30}/_{10}$ 1927, Bang Hia ved Menam, er i ren vinterdragt. En han fra $^{7}/_{11}$ 1927, Bang Hia, bærer endnu rester af sommerdragt; af de brede sorte skulderstriber er en del fjer bevaret. De tre øvrige skind, alle fra Bang Hia, er i vinterdragt. I denne er de mørke skaftstriber i den rent grå ryg meget fine, hos enkelte kun antydede.

Et skøn om en angiven østasiatisk form, *Xenus cinereus javanicus* (Horsf.) er ikke muligt efter det foreliggende materiale. En ♀ fra Rokugo-floden ved Tokyo, Japan, $^{14}/_{9}$ 1929, er i frisk vinterdragt med et par bevarede sorte skulderfjer fra sommerdragten. En ♂ fra Ust Cylma, Petschora, Rusland, $^{2}/_{6}$ 1908, er i ren sommerdragt. HARTERT angiver (2, p. 1627): "Östliche Vögel nicht unterscheidbar".

Arten tør formodes at forekomme regelmæssigt i Siam som vintergæst. Ikke opført fra Nord-Siam.

ROBINSON & KLOSS (1921, p. 66) angiver: "Probably common everywhere in winter at river mouths and on mud-flats".

ROBINSON & CHASEN (1936, 3, p. 156) anfører for Malakkahalvøen: "The avocet-sandpiper is very common on all the coasts of the Peninsula and adjacent islands from August to March or April. It frequents by preference stretches of deep mud on the mangrove zone and is not nearly so common on sandy beaches or rocky shores, and is never met with inland. It sometimes congregates in enormous flocks of several hundred individuals. Specimen, shot in the middle of March, are beginning to assume the breeding plumage, while others, shot as late as the middle of December, have not yet entirely discarded it".

Philomachus pugnax (L.).

♂ juv. $^{28}/_{9}$ 1931. Meklong. V. 184. N. 34. T. 47.

Er i ungfuglens sædvanlige dragt; rygffjerenes rande en smule slidte. Ikke afvigende fra europæiske skind (Danmark og Holland) i tilsvarende dragt.

Arten er en sjelden gæst i Siam.

ROBINSON & KLOSS (1921, p. 67) angiver: "The Ruff is almost certain to be eventually found in Lower Siam (men noget tilfælde nævnes ikke); there are somewhat doubtful records from the Malay Peninsula."

ROBINSON & CHASEN (1936, 3, p. 157) angiver: "In the Raffles Museum (i Singapore) there is an old mounted example of a ruff in winter plumage, labelled "Malakka, 1884". . . It appears to be not uncommon in Burma proper, but rarer in Tenasserim; is unknown in French Indo-China and only recently collected in Siam. It has been recorded from Labuan on the north-west coast of Borneo, but is not known from further east in the tropics."

Limosa limosa melanuroides Gould.

♂ ad.	$\frac{25}{11}$	1923.	Lacon.	V. 185.	N. 70.	T. 60.
♂ ad.	$\frac{26}{4}$	1927.	Bang Hia, Menam.	" 188.	" 76.	" 63.
♂ ad.	$\frac{26}{4}$	"	" " " "	" 190.	" 73.	" 64.
♂ ad.	$\frac{27}{4}$	"	" " " "	" 190.	" 77.	" 63.
♀ ad.	$\frac{24}{4}$	"	" " " "	" 195.	" 85.	" 68.
♀ ad.	$\frac{24}{4}$	"	" " " "	" 189.	" 90.	" 68.
♀ ad.	$\frac{27}{4}$	"	" " " "	" 200.	" 86.	" 74.
♀ ad.	$\frac{4}{5}$	1929.	Meklong.	" 196.	" 100.	" 69.

Han fra $\frac{25}{11}$, Lacon, og hun fra $\frac{4}{5}$, Meklong, er begge gamle fugle i ren vinterdragt; for den sidstes vedkommende er dette et påfaldende sent tidspunkt for denne dragt. De øvrige seks, $\frac{24}{4}$ - $\frac{27}{4}$, er alle i friske sommerdragter.

Den østasiatiske form af Kobbersneppen, *Limosa limosa melanuroides*, er i farve ikke afvigende fra den vestlige nominatform *L. limosa limosa* (L.), men er noget mindre.

Hos *L. l. melanuroides* er efter HARTERT vingen sjældent mere end 200 mm, højst 212 mm, medens dette mål hos den typiske, vestlige race er hos hanner 210—217, hos hunner 217—230 mm.

Næbet er hos *melanuroides* betydeligt kortere, 65—99 mm, medens det ved den vestlige form er hos hanner 87—107, hos hunner indtil 126 mm.

I min samling viser:

3 danske	♂♂ ad.	V. 194, 203, 206.	N. 87, 90, 95.	T. 69, 70, 73.
1	" ♀ ad.	" 210.	" 106.	" 78.
1	" ♀ juv.	" 217.	" 105.	" 83,5.

Det ses let, at de foreliggende 8 siamesiske eksemplarer alle kan henføres til den lille østlige race *Limosa limosa melanuroides*.

For sommerdragternes vedkommende ses det samme forhold som hos de europæiske skind, at ikke alle nye, friske fjer på ryggen bærer sort og rød tegning; nogle af dem er ved flere af skindene grå som i vinterdragten, men erkendes som

nye fjer tilhørende sommerdragten, ved deres friske, ikke slidte udseende, og med fine hvide randbræmmer; bevarede vinterfjer, som ogsaa forekommer i ringe antal, har et andet udseende, slidte, falmede, brunlige i tonen i stedet for rent grå.

I Siam er den formentlig regelmæssig vintergæst.

ROBINSON & KLOSS (1921, p. 64) anfører: "No Godwits are common anywhere in our area, but this species is less rare than *L. lapp. novae-zealandiae*."

ROBINSON & CHASEN (1936, 3, p. 144) anfører: "Known from but few localities; the Dindings; Temerloh, Pahang; near Kuala Lumpur, Selangor; Malacca; Singapore Island.

Not a common bird in the Peninsula, but found in small numbers in autumn and winter. Malayan specimens have been obtained at the edge of muddy creeks at some distance from the sea, on swampy plains in the interior and on mud-flats on the west coast of the Peninsula in the winter months from October to March. Birds killed at the end of the latter month are changing into nuptial plumage. Mr. E. SÆMUND met with large flocks of the species at Temerloh in Pahang in January, but usually it is found singly or in small parties of three or four."

Som vintergæst findes den så langt mod øst som i Australien.

Limosa lapponica lapponica (L.) og
Limosa lapponica menzbieri Portenko.

♂ ad. 12/3 1922. Bandon bugt. V. 207. N. 88. T. 49.

♀ ad. 12/3 1922. " " " 220. " 103. " 50.

R. HAVMØLLER coll.

Af denne art er der beskrevet 3 geografiske former:

Lim. lapponica lapponica (L.).

Bagryg og overgump rent hvide, kun de midterste fjer på overgumpen med nogle brune skaftstriber. Vingens underside rent hvid eller med skaftstriber, undertiden små pletter. Axillarerne med brede hvide og smalle brune bånd.

Vinge: ♂♂ 197—218. Næb 68—84.

" ♀♀ 209—232. " 89—110.

Lim. lapponica menzbieri Portenko.

Bagryg og overgump mere plettet med antydet tværbåndstegning, enkelte fjer med vinkelformede eller pileformede pletter, som dog har en hvid midterplet. Vingens underside mørk, axillarer med gennemgående brune og hvide tværbånd, omtrent lige brede.

Vinge: ♂♂ 209—223. Næb 80—86.

" ♀♀ 218—239. " 95—110.

Lim. lapponica novae-zealandiae Gray (= *L. baueri* Naumann).

Øverste del af bagryggen næsten ensartet mørk, fjerene blegbrune med hvide sømme. Haledækfjer med hvide spidspletter, men aldrig med hvid midterplet. Vingens underside meget mørk. Axillarer med meget brede brune bånd, som undertiden flyder sammen; hunnerne har her mere hvidt end hannerne.

Vinge: ♂♂ 206—230. Næb 70—89.
 ” ♀♀ 224—249. ” 88—119.

(Efter HARTERT & STEINBACHER 1932, p. 481.)

Den foreliggende ♀ fra Bandon, ¹²/₃ 1922, er i ren vinterdragt. Farven og tegningen på bagryg og overgump er betydningsfuld for racebedømmelsen og er vistnok uafhængig af de forskellige dragter, ens vinter og sommer.

Ved sammenligning med fire gamle hunner fra Danmark fra august måned i slidt sommerdragt ses det, at det siamesiske eksemplar er noget mere plettet på bagryg og overgump end de danske; særligt er pletterne tætstillede i en længdestribe i midten. Bagryg og overgump er dog overvejende hvide. Axillarer har afvekslende hvide og mørke tværpletter, hvor de hvide er de bredeste.

En gammel hun fra Japan, Rokugo River, Hondo, ⁶/₅ 1927 (N. KURODA coll.) er på bagryg og overgump ensfarvet mørk brungrå med smalle lysebrune og hvidgrå fjersømme, iøvrigt helt uden hvidt; kun øvre haledækfjer har brede hvide tværbånd, fjermidter og fjerrande, men i langt mindre grad end hos de danske hunner. Axillarerne mørke bånd er omtrent lige så brede som de hvide. Den er en udpræget *Lim. lapp. novae-zealandiae* og er på de anførte punkter ganske overensstemmende med en ♂ juv., ¹⁰/₁₀ 1924, Rokugo River, Hondo. Hele oversiden er på dem begge mørk.

Ved alle fire danske hunner er axillarerne hvide med smalle mørke tværbånd og pletter; de hvide er langt overvejende.

Den pågældende siamesiske hun er vanskelig at bedømme, men synes at måtte betegnes som *Lim. lapponica lapponica* med noget mere udviklet plettet tegning på bagryg, altså tilnærmelse til de to østlige racer. Tidligere forekomster af arten i Siam og Malakkahalvøen (WILLIAMSON, ROBINSON & KLOSS, ROBINSON & CHASEN) er opført under betegnelsen *Lim. lapp.*

novae-zealandiae eller synonymet *baueri*; men den foreliggende hun kan absolut ikke henføres hertil, selv om der er en vis tilnærmelse.

Hannen, Bandon bugt, $12/3$ 1922, er i begyndende sommerdragt. Hele bagryggen og overgumpen viser tætstillede, ret store, næsten sorte pilpletter; disse har dog alle en mindre, hvid midterplet. Fjerrandene er ren hvide. Egentlig tværbåndet tegning ses kun på de øvre haledækfjer, nærmest kun antydet ved, at pilpletterne bliver bredere. Den er på disse partier på oversiden langt mere plettet end 9 gamle hanner i sommerdragt, 8 Danmark, 1 Frankrig, hvormed den er sammenlignet. Men sammenholdt med en ♂ ad., *L. lapp. novae-zealandiae*, $24/8$ 1926, Rokugo River, Hondo, Japan, viser det sig, at den langt fra er så mørk og så tværbåndet på bagryg og overgump som japaneren. Axillarerne er tværbåndede således, at hvide og mørke bånd er nærmest lige brede. Hos hannen fra Japan er vingens underside meget mørk; axillarer er overvejende mørk brungrå med kun lidet udtalte hvide pletter.

Det siamesiske stykke er ikke nominatformen *lapponica* og ikke *novae-zealandiae*, men passer bedst til beskrivelsen af *Limosa lapponica menzbieri* PORTENKO (1936, p. 194), hvorfor jeg finder det rigtigt at opføre det som denne race. Et autentisk eksemplar har ikke stået til rådighed.

Formens yngleområde angives fra Lena til Anadyr, vestligere end *novae-zealandiae*.

Arten synes at være sjældent forekommende i Siam og på Malakkahalvøen. Der nævnes hos ROBINSON & CHASEN én forekomst fra Singapore og én fra Pulau Pintu Gedong, Selangor (SEIMUND).

Numenius arquata orientalis Brehm.

Der er indsamlet 8 ♂♂ og 3 ♀♀, for hvilke der redegøres nærmere nedenfor.

Storspoven i Østasien regnes almindeligt for en fra nominatformen afvigende geografisk race, under navnet *Numenius arquata orientalis* Brehm (tidligere *N. arquata lineatus* Cuvier).

Den er lysere på oversiden end den typiske form; bagryg er renhvid, kun med mørkebrune skaftstriber på nederste del af overgumpen. Undersiden er mindre plettet, idet længde-

pletterne er smallere. Vingens underside mindre plettet, axillarerne oftest renhvide, i andre tilfælde med svage skaftpletter; ikke tværbandede. Det mest iøjnefaldende er næbets længde, der er betydeligt større end hos den vestlige, typiske form.

Hos europæiske fugle (nominatformen) angives (HARTERT & STEINBACHER 1932, p. 481—82) efter O. NEUMANN for brandenburgske og sydsvenske ynglefugle næblængder:

♂♂ 128—150, ♀♀ 145—164.

Britiske fugle efter Pract. Handb. Brit. Birds:

♂♂ 110—124, ♀♀ 130—152.

Finske fugle ♂♂ 110—124, ♀♀ 130—150.

Danske eksemplarer i egen samling:

2 ♂♂ ad. 115—123, 2 ♂♂ juv. 105—115, 2 ♀♀ juv. 127—153.

Siamesiske eksemplarer i egen samling:

1.	♂.	18/3	1922.	Bandon.	V. 293.	N. 133.	T. 83.
2.	♂.	29/11	1923.	Lacon.	„ 285.	„ 170.	„ 88.
3.	♂.	21/3	1924.	„	„ 290.	„ 158.	„ 85.
4.	♂.	21/3	1924.	„	„ 287.	„ 147.	„ 86.
5.	♂.	26/3	1924.	„	„ 273.	„ 131.	„ 80.
6.	♂.	26/3	1924.	„	„ 287.	„ 140.	„ 85.
7.	♂.	2/9	1924.	„	„ 288.	„ 147.	„ 82.
8.	♂.	5/9	1924.	„	„ 282.	„ 143.	„ 82.
9.	♀.	28/11	1923.	„	„ —.	„ 189.	„ 91.
10.	♀.	20/3	1924.	„	„ 300.	„ 188.	„ 88.
11.	♀.	4/9	1924.	„	„ 307.	„ 179.	„ 94.

1. Bagryg renhvid med kun en enkelt lille, smal plet. Overgump renhvid. Øvre haledækfjer svagtplettede. Axillarer renhvide.

Num. arquata orientalis.

2. Bagryg ret stærkt længdepletet, overgump endnu mere; øvre haledækfjer stærkt plettede. Axillarer ret stærkt længdeplettede. Herved lidt *orientalis*-præget, men på grund af betydelig næblængde, 170 mm, bestemt som *N. a. orientalis*.

3. Bagryg kun med et par fine skaftpletter. Overgump renhvid. Axillarer alle med små skaftpletter.

N. a. orientalis.

4. Bagryg hvid med enkelte fine, mørke skaftstriber. Overgump hvid med lidt kraftigere smalle skaftpletter. Øvre haledækfjer med ret smalle skaftpletter. Axillarer med smalle, men tydelige skaftpletter.

N. a. orientalis.

5. Bagryg og overgump renhvid. Øvre haledækfjer svagt plettede. Axillarer renhvide.

Udpræget *N. a. orientalis*.

6. Bagryg med kun et par svage skaftstriber. Overgump renhvid. Axillarer renhvide.

N. a. orientalis.

7. Bagryg med enkelte meget svage skaftstriber. Overgump renhvid. Øvre haledækfjer svagt plettede. Axillarer alle med ret skarpe, mindre skaftpletter. *N. a. orientalis.*

8. Bagryg og overgump renhvide, helt uplettede. Øvre haledækfjer med meget få og små pletter. Axillarer renhvide. Udpræget *N. a. orientalis.*

9. Bagryg og overgump renhvide og uplettede. Øvre haledækfjer sparsomt, men kraftigt plettede. Axillarer renhvide. Udpræget *N. a. orientalis.*

10. Bagryg nærmest renhvid, med skjulte, svage pletter. Overgump renhvid. Øvre haledækfjer plettede i middel grad. Axillarer renhvide.

N. a. orientalis.

11. Bagryg og overgump renhvide og uplettede. Øvre haledækfjer sparsomt, men kraftigt plettede. Axillarer renhvide.

Udpræget *N. a. orientalis.*

Det ses heraf, at samtlige foreliggende siamesiske stykker må henregnes til den østlige form, *Numenius arquata orientalis.*

Yngleområdet for denne race er efter HARTERT fra Daurien (Transbaikalien) til Vestsibirien, dele af Transkaspien og østlige Kirgisersteppe. Overvintrende på Philippinerne, Sunda-øer, Indien, Mesopotamien, Arabien og Lilleasien, visende sig i Østrusland og dele af Afrika. Den af O. NEUMANN opstillede race *Num. arquata sushkini* anerkendes ikke af HARTERT, men godkendes af J. L. PETERS (1934, p. 262), der angiver følgende område: "Breeds on the steppes of southeastern Russia east of the Volga, the Orenburg district to the lower Tobol and the Kirghiz Steppes. Winters in the northern tropical and subtropical Africa."

Storspoven er formentlig en ret hyppig gæst i Siam. Forekommer regelmæssigt og undertiden i ret store flokke på Malakka Halvøen (ROBINSON & CHASEN).

Numenius phaeopus phaeopus (L.) og
Numenius phaeopus variegatus (Scop.).

6 ♂♂ og 3 ♀♀ i samlingen.

Nominatformen af Lille Regnspove, *Numenius phaeopus phaeopus*, yngler i Nordeuropa og Vestsibirien indtil Tara og Tobolsk (HARTERT). Den er karakteriseret ved, at bagryg og overgump er hvide med ikke synlige mørke skaftstriber ved roden af de fleste af fjerene; Helhedsindtrykket er hvidt.

Den østlige race, *Num. phaeopus variegatus*, yngler i Østibirien mod vest til Lena og Baikalsøen. Dens vinterkvarterer

når fra Australien til Malakkahalvøen i vest. Den er i udprægede eksemplarer meget forskellig fra typisk race. Bagryg og overgump har på alle fjerene brede brune pletter, der kan danne ret regelmæssige tværbånd. Axillarer og bugsider er bredere tværbåndede end hos typisk form. Men der findes intermediære stykker, der kan være vanskelige at bedømme.

Følgende siamesiske eksemplarer er tilstede:

1.	♂.	$\frac{26}{11}$	1923.	Lacon.	V. 225.	N. 80.	T. 58.
2.	♂.	$\frac{28}{8}$	1924.	"	" 230.	" 82.	" 60.
3.	♂.	$\frac{3}{9}$	1924.	"	" 238.	" 81.	" 55.
4.	♂.	$\frac{26}{11}$	1923.	"	" 226.	" 78.	" 60.
5.	♂.	$\frac{28}{8}$	1924.	"	" 218.	" 79.	" 55.
6.	♂.	$\frac{6}{11}$	1924.	Sriracha.	" 239.	" 82.	" 56.
7.	♀.	$\frac{28}{11}$	1923.	Lacon.	" 227.	" 83.	" 58.
8.	♀.	$\frac{28}{11}$	1923.	"	" 234.	" 87.	" 59.
9.	♀.	$\frac{4}{9}$	1924.	"	" 220.	" 87.	" 61.

1.	Bagryg og overgump næsten hvide.	<i>N. ph. phaeopus.</i>
2.	" " " " "	<i>N. ph. phaeopus.</i>
3.	" " " meget svagt plettede. Er intermediær, nærmest	<i>N. ph. phaeopus.</i>
4.	" " " svagt plettede.	<i>N. ph. variegatus.</i>
5.	" " " " "	<i>N. ph. variegatus.</i>
6.	" " " " "	<i>N. ph. variegatus.</i>
7.	" " " stærkt tværbåndede. Er meget udpræget	<i>N. ph. variegatus.</i>
8.	" " " stærkt tværbåndede.	<i>N. ph. variegatus.</i>
9.	" " " ret kraftigt tværbåndede; alle fjerene med mørke tværpletter, der dog er delvis dækket med hvid fjerrand.	<i>N. ph. variegatus.</i>

De udprægede *variegatus* er lige så stærkt tværplettede som en ♂ ad. $\frac{5}{1}$ 1902, Kaledoepa, Toekang Besi, Sunda-Øer, i min samling.

I Siam forekommer altså efter den foreliggende lille række begge racer som vinterfugle, både i udprægede former og i intermediære.

Anden forekomst i Siam er påpeget af F. SALOMONSEN (1947, p. 216) efter hvilket DEIGNAN i maj 1937 nedlagde 4 stykker i S. Ø.-Siam, repræsenterende begge racer; endvidere nævnes 3 eksemplarer i Zoologisk Museum i København, samlede af AAGAARD i 1911, 12, 13, de to typiske *N. ph. variegatus*, det tredje tenderende hen mod *N. ph. phaeopus*, men dog nærmest *variegatus*.

Er formentlig ikke sjælden i Siam, da den er en hyppig fugl på Malakkahalvøen.

ROBINSON & CHASEN (1936, 3, p. 142) angiver for Malay Peninsula: "The great majority of birds that occur in the Peninsula are, without doubt, *variegatus*, and we therefore use that name in this volume, but it must be recognized that both forms occur in Malaya, for two birds from the Langkawi Islands are not separable from European examples. The difference between the two forms is, however, not striking, and some birds appear to be exact intermediates.

A very common bird on the coasts and islands of the Peninsula from September onwards; a few specimens in worn plumage are found, singly, as late as June or even 21st July. It is always much more numerous and easier to obtain than the curlew, and sometimes appears in large flocks consisting of several hundreds of individuals."

Iagttagelser over Grønsiskenens (*Carduelis spinus* (L.)) og Stillitsens (*Carduelis carduelis* (L.)) føde og sang under forårstrækket i Danmark.

Af H. VOLSE.

(With a summary in English: Observations on the Food and Song of the Siskin (*Carduelis spinus* (L.)) and the Goldfinch (*Carduelis carduelis* (L.)) during their Spring-Migration in Denmark).

Den 25.—27. marts 1949 havde jeg lejlighed til på nært hold at gøre nogle iagttagelser over Grønsiskener og Stillitser, som i ret stort antal opholdt sig i en lille (ca. $\frac{1}{2}$ td. land) nåletræsplantage i Ramløse Bakker i Nordsjælland. Da ingen af disse fugle yngler i den nærmeste omegn, drejer det sig utvivlsomt om trækgæster på vej til deres ynglepladser, formentlig i Sverige. På samme årstid i 1948 opholdt der sig i samme plantage ca. 25 Stillitser i ca. 14 dage, hvis færden jeg i et par weekends havde lejlighed til at følge. Da disse iagttagelser på flere punkter supplerer de oplysninger om de to arters biologi under vinteropholdet i Danmark, som findes i de danske fuglehandbøger, skal der her gives en kort redegørelse for dem.

I 1949 ankom fuglene til plantagen i småflokke på 10-15 individer i løbet af den 25. og 26. marts. Begge disse dage havde ligesom de nærmest foregående smukt og klart vejr med